

Plaatselijke aanduiding bouwhistoriemonument

Lange Hezelstraat 35

Aanwijzingsbesluit

n.t.b

ID-code

2780

Redengevende omschrijving van het bouwhistoriemonument

KORTE BOUWGESCHIEDENIS

De Lange Hezelstraat is al eeuwenlang een belangrijke uitvalsweg. Het volgt het tracé van de Romeinse weg die tussen de legerbasis op de Hunnerberg en de grafvelden in het lager gelegen westen lag. Westelijk van de grafvelden ontwikkelde zich in de eerste eeuw na Christus een nieuwe Romeinse nederzetting die in 104 de naam *Ulpia Noviomagus Batavorum* kreeg. Rond 270-280 was deze nederzetting weer verlaten. De vermelding van de straatnaam komt voor het eerst vorm in 1310: Hese straat, lopend naar het dorp Hees. Sinds de middeleeuwen vormt het één van de centrale Nijmeegse straten, onderdeel van de centrale as met veel grote koopmanshuizen. In de zij- en achterstraten lagen verschillende kloosters. Veel panden in de straat zijn honderden jaren oud en gesitueerd op smalle, diepe percelen. Zo deelt de Lange Hezelstraat 35 een smal, langgerekt perceel met Hessenberg 27. Vanaf ongeveer 1880 werd de Lange Hezelstraat een winkelstraat. Vanwege de Romeinse oorsprong wordt zij daarom de oudste winkelstraat van Nederland genoemd. In het pand aan de Lange Hezelstraat hebben meerdere winkels gezeten, waaronder een glas-, porselein- en aardewerkwinkel, een drogisterij, een verfwinkel en een behanger en stoffeerder.

Aan de straatkant ligt de kelder, het oudste deel van het gebouw met zeker een middeleeuwse of 16^e-eeuwse oorsprong. Het is mogelijk dat de zijgevels en de balklagen van de verdiepingen ook nog uit deze tijd stammen. Vermoedelijk is het pand in de eerste helft van de negentiende eeuw verbouwd, waarna het een nieuwe gevel kreeg. In 1882 werd een nieuwe pui toegevoegd. Ook de kapconstructie werd in de negentiende eeuw vernieuwd, hoewel onduidelijk is wanneer precies.

Rond 1900 vond wederom een verbouwing plaats, waarbij de dakvoet gedeeltelijk werd gesloopt ten behoeve van een ruimere tweede verdieping. De huidige vensterkozijnen dateren vermoedelijk uit deze verbouwing. In 2012 is de pui vernieuwd. Inmiddels is het adres Lange Hezelstraat 35 samengevoegd met Lange Hezelstraat 33-33a.

OMSCHRIJVING VAN HET BOUWHISTORIEMONUMENT

Deze omschrijving is gebaseerd op het exterieur en de bouwhistorische verkenning uit 2002, aangezien een locatiebezoek niet mogelijk was.

Lange Hezelstraat 35 bestaat uit drie bouwlagen met daarboven een zolder onder een zadeldak. De kap is asymmetrisch, waarbij het rechter dakvlak steiler is dan het linkerdeel. Oorspronkelijk begon de kap op zo'n twee meter boven de huidige tweede verdiepingvloer, maar door een deel van de zolderbalken en dakvoet te slopen ontstond ruimte voor volwaardige vertrekken. Wat resteert van de zolder is een soort vliering.

De kelder was vroeger toegankelijk vanaf de straatkant, maar is dichtgemetseld. Hierdoor is de kelder alleen nog vanaf de begane grond te bereiken. De kelder is in steen overwelfd met een tongewelf.

Het is onbekend hoe de voorgevel er origineel uit heeft gezien. De huidige pui dateert uit 2012. Door het samengaan met het buurpand aan de Lange Hezelstraat 33-33a is de gevel in dezelfde kleurstelling

Vervolgvel

1

geschilderd. Vermoedelijk is de kapconstructie niet van bouwhistorische waarde omdat een belangrijk deel van de zolderbalken en de dakvoet is gesloopt. Eén origineel spantbeen resteert en is wel van bouwhistorische waarde.

WAARDERING

De Lange Hezelstraat 35 heeft bouwhistorische waarde vanwege de aanwezigheid van laatmiddeleeuwse of zestiende-eeuwse kelder en de waarschijnlijk net zulke oude zijmuren en balklagen.

Het pand heeft stedenbouwkundige- en structuurwaarde vanwege de historische parcellering en als onderdeel van de historische stadsstructuur.

Bronnen:

Digitaal Bouwarchief Nijmegen.

Wijnand Bloemink, bouwhistorische verkenning Lange Hezelstraat 35-35a, 3 juli 2002.

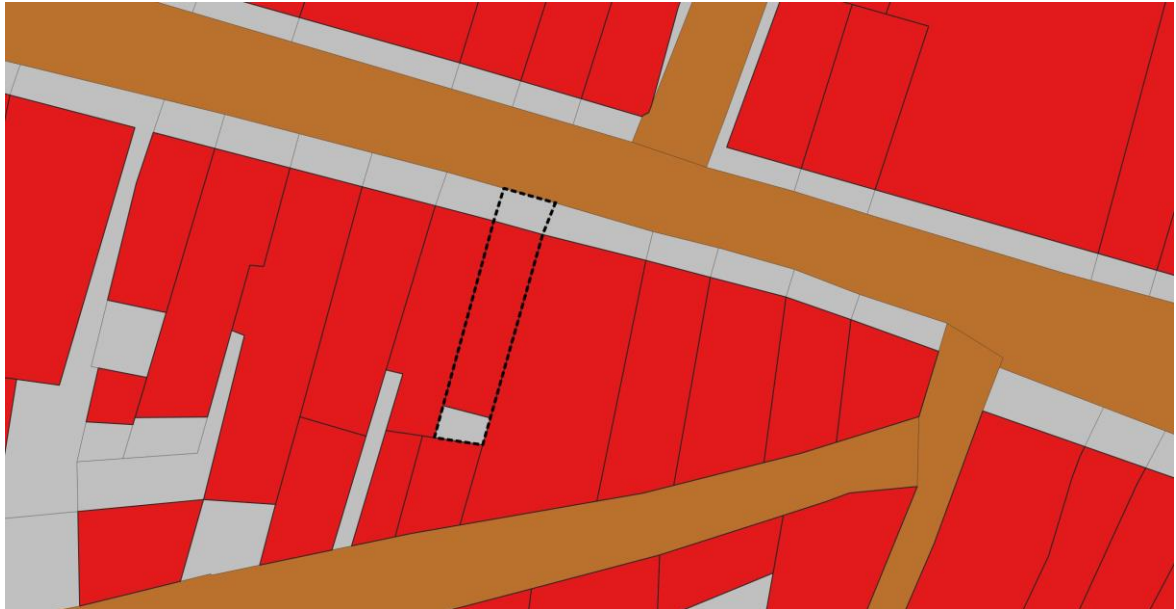
Wijnand Bloemink *et al*, *Verborgen Verleden. Bouwhistorie in Nijmegen* (Utrecht, 2004).

Wilfried Uitterhoeve *et al*, *Nieuwe Historische Atlas van Nijmegen. 2000 jaar stad aan de Waal* (Nijmegen, 2018).

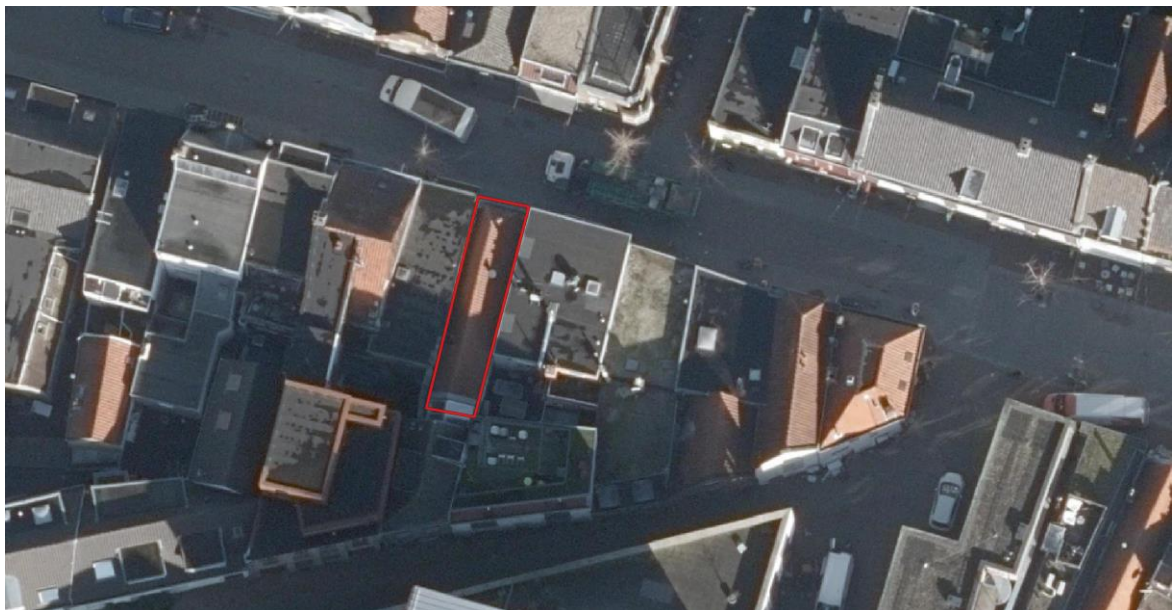
Kadastrale tenaamstelling	12 januari 2023
Kadastrale aanduiding	
Gemeente:	Nijmegen
Sectie:	C
Nummer(s):	1809

Foto's op vervolgblad

Vervolgvel
2

Historische parcellering in 1832. Bron: HISGIS.

Huidige parcellering.

Vervolgvel
3

Voorgevels van de Lange Hezelstraat 33-33a (links) en 35 (rechts)

Vervolgvel

4

Voorgevel van de Lange Hezelstraat 33-33a (links) en 35 (rechts).

Vervolgvel
5

Kelder, foto genomen in 2002. Bron: Bouwhistorische verkenning 2002.

Kapconstructie, foto genomen in 2002. Bron: Bouwhistorische verkenning 2002.

Vervolgvel
6

Aansluiting kapconstructie op afgezaagde zolderbalklaag, foto genomen in 2002. Bron: Bouwhistorische verkenning 2002.

Vervolgvel
7

